

Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013

2013 dccc 4

RHAN 3

TREFNIADAU AR GYFER LLYWODRAETH LEOL

PENNOD 2

ADOLYGIADAU ARDAL

Prif ardaloedd

23 Adolygu ffiniau prif ardaloedd

- (1) Caiff y Comisiwn, o'i wirfodd neu ar gais gan awdurdod lleol, gynnal adolygiad o un neu ragor o brif ardaloedd.
- (2) Ond rhaid i'r Comisiwn beidio â chynnal adolygiad o dan is-adran (1) ar gais awdurdod lleol os yw o'r farn y byddai gwneud hynny'n ei rwystro rhag arfer ei swyddogaethau'n briodol.
- (3) Y newidiadau y caiff y Comisiwn eu hargymell mewn perthynas ag adolygiad o dan yr adran hon yw—
 - (a) y newidiadau hynny i ffin prif ardal y mae o'r farn eu bod yn briodol, a
 - (b) o ganlyniad i unrhyw newidiadau i ffin prif ardal, y newidiadau hynny i ffin cymuned, newidiadau i sir wedi ei chadw, newidiadau i gyngor cymuned neu drefniadau etholiadol y mae o'r farn eu bod yn briodol.
- (4) At ddibenion y Rhan hon—
 - (a) mae cyfeiriad at “newid i ffin cymuned” yn gyfeiriad at—
 - (i) newid y ffin i gymuned;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, Croes Bennawd: Prif ardaloedd. (See end of Document for details)

- (ii) dileu cymuned;
- (iii) cyfansoddi cymuned newydd;
- (b) mae cyfeiriad at “newid i gyngor cymuned” yn gyfeiriad at—
 - (i) cyfansoddi cyngor ar gyfer cymuned neu gyngor cyffredin ar gyfer grŵp o gymunedau;
 - (ii) diddymu cyngor cymuned (un ar wahân neu un cyffredin);
 - (iii) gwahanu cymuned o grŵp o gymunedau sydd â chyngor cymuned cyffredin;
 - (iv) ychwanegu cymuned at grŵp o gymunedau sydd â chyngor cymuned cyffredin;
- (c) mae cyfeiriad at “newid i drefniadau etholiadol” yn gyfeiriad at newid i'r trefniadau etholiadol ar gyfer unrhyw ardal llywodraeth leol;
- (d) mae cyfeiriad at “newid i sir wedi ei chadw” yn gyfeiriad at newid i ardal sir wedi ei chadw;
- (e) mae cyfeiriad at “newid i ffin prif ardal” yn gyfeiriad at—
 - (i) newid y ffin i brif ardal;
 - ^{F1}(ii)
 - ^{F2}(iii)

Diwygiadau Testunol

- F1** A. 23(4)(e)(ii) wedi ei hepgor (21.1.2021) yn rhinwedd [Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau \(Cymru\) 2021 \(asc 1\)](#), **aa. 150(2)(a)**, 175(1)(f)(2)
- F2** A. 23(4)(e)(iii) wedi ei hepgor (21.1.2021) yn rhinwedd [Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau \(Cymru\) 2021 \(asc 1\)](#), **aa. 150(2)(a)**, 175(1)(f)(2)

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 23 mewn grym ar 30.9.2013, gweler **a. 75(2)(b)**

24 Adolygu prif ardaloedd yn dilyn gorchymyn tref newydd

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—
- (a) pan fo Gweinidogion Cymru wedi gwneud gorchymyn o dan adran 1 o [Ddeddf Trefi Newydd 1981 \(p. 64\)](#) (dynodi ardaloedd o dir ar gyfer trefi newydd) sy'n dynodi unrhyw ardal o dir yn safle i dref newydd, a
 - (b) pan na fo'r ardal a ddynodwyd felly ar gyfer y dref newydd yn cael ei chynnwys yn ei chyfanrwydd o fewn prif ardal.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru, cyn gynted ag y mae'n rhesymol ymarferol ar ôl dyddiad gweithredu'r gorchymyn, hysbysu'r Comisiwn gan bennu'r prif ardaloedd y mae'r gorchymyn yn effeithio arnynt.
- (3) Rhaid i'r Comisiwn, pan ddaw hysbysiad i law o dan is-adran (2), gynnal adolygiad o dan adran 23 o unrhyw brif ardaloedd a bennir yn yr hysbysiad.

Gwybodaeth Cychwyn

- I2** A. 24 mewn grym ar 30.9.2013, gweler **a. 75(2)(b)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, Croes Bennawd: Prif ardaloedd.